

Ar trim īpašiem notikumiem sāksies ikgadējais Cēsu Mākslas festivāls

Piektdien, 18. jūlijā, ar trim īpašiem notikumiem sāksies jau deviņpadsmitais Cēsu Mākslas festivāls. Kā jau katru gadu, apmeklētājiem tiks piedāvāta plaša vizuālās mākslas un mūzikas programma, vēsta organizatori.

Piektdien, 18. jūlijā, plkst. 18.00 Cēsu Vecajā alus brūzī tiks atklāta grupas izstāde "Kailā dzīvība", kurā būs apskatāmi atzītu Latvijas laikmetīgās mākslas autoru – Annas Ceipes, Annas Egles, Ievas Putniņas, Haneles Zanes Putniņas, Annas Maskavas, Ievas Kraules-Kūnas, Vikas Ekstas, Ievas Raudsepas un Kriša Salmaņa – darbi. Izstādes atklāšanu papildinās performanču mākslinieces Annas Maskavas uzstāšanās. Savukārt jau no plkst. 17.00 Koncertzāles "Cēsis" kinozālē būs skatāma ukraiņu mākslinieku kolektīva "Open Group" videoinstalācija "Atkārtot pēc manis", kas tika iekļauta 60. Starptautiskajā Venēcijas mākslas biennālē. Vakars noslēgsies ar indīroka apvienības "Sigma" koncertu plkst. 19.30 turpat koncertzālē. Pirmajā daļā skanēs Filipa Glāsa mūzika, otrajā – grupas oriģinālkompozīcijas.

Cēsu Mākslas festivāls ir viens no nozīmīgākajiem kultūras notikumiem vasarā Latvijā, un tā tas ir jau teju 20 gadus. Festivāla programma ik gadu izgaismo kādu tematisku loku, norāda organizatori.

Šī gada vizuālās mākslas programmas centrā atrodas grupas izstāde "Kailā dzīvība", kurā apvienojušies spēcīgi laikmetīgās mākslas pārstāvji, lai reflektētu par cilvēka dzīvības būtību kā eksistenciālu pieredzi. Izstādes kuratori Igors Gubenko un apvienība

"Mākslas birojs" norāda, ka tās koncepciju iedvesmojuši pēdējo gadu nozīmīgākie globālie satricinājumi – klimata pārmaiņas, pandēmija un postoši kari. Izstāde rosinās pārdomas par dzīves pieredzi gan ikdienā, gan brīžos, kad tiek zaudēta kontrole – slimības, militāru konfliktu vai smagu emocionālu satricinājumu apstākļos. Tā atgādina, ka aiz ideoloģijām, sociālām struktūrām un kultūras uzslāņojumiem vienmēr paliek cilvēks – dzīvs, ievainojams, elpojošs. Dzīvība izstādē tiek aplūkota kā trausla un neaizsargāta realitāte, kas eksistē gan miera apstākļos, gan globālā apdraudējumā.

Mākslinieki izstādē izmanto dažādas pieejas: daži strādā ar trausliem objektiem un ikdienišķiem materiāliem, citi pēta atmiņas un uztveres procesus, izgaismojot robežas starp iekšējo un ārējo pasauli. Vēl citi savos darbos ievieš ironiju, rotaļīgumu vai tiešumu, meklējot līdzsvaru starp individuālo pārdzīvojumu un kolektīvo pieredzi. Izstādes atklāšanā notiks mākslinieces Annas Maskavas performance "Kailā dzīvība", kurā viņas ķermenis kļūs par dzīvu eksponātu, kas pastāv uz robežlīnijas starp bioloģisko un sociālo.

Daļa no izstādes ir arī ukraiņu mākslinieku kolektīva "Open Group" videoinstalācija "Atkārtojiet pēc manis, 2022", kas būs skatāma visu festivāla laiku Koncertzālē "Cēsis" konkrētos seansos. 2024. gadā šī instalācija tika iekļauta 60. Starptautiskajā mākslas biennālē Venēcijā, Polijas paviljona ekspozīcijā. Darbs balstīts uz kara izdzīvojušo civiliedzīvotāju liecībām – tajā bēgļi no Austrumukrainas atveido skaņas, kas viņiem palīdzējušas atpazīt draudus un izdzīvot, un aicina skatītājus tās atkārtot, sakot: "Atkārtojiet pēc manis". Videoinstalācija veidota kā karaoke bārs, kurā skatītāji var atkārtot dzirdētās skaņas mikrofonā – nevis dziesmas, bet šāvienus, sprādzienus un raķešu svilpienus. Tā ir dokumentāla liecība, kas nevis attēlo karu no malas, bet piedāvā skatītājam spert soli tuvāk kara realitātei. Darbs tapis, iedvesmojoties no 2022. gadā Ukrainā izplatītās brošūras "Gadījumā, ja iestājas ārkārtas situācija vai karš", un ietver video no kara sākuma Ukrainā, uzsverot kara neatgriezenisko ietekmi uz cilvēka apziņu.

Festivāla atklāšanu 18. jūlijā vainagos koncertprogramma "Filips Glāss & grupa Sigma", iezīmējot divas atšķirīgas, bet savstarpēji papildinošas muzikālās pasaules. Pirmajā daļā pianists Jānis Ozoliņš atskaņos izmeklētus Filipa Glāsa klavierdarbus, kuru skanējumā saklausāma gan mūsdienu minimālisma estētika, gan meditātīva un dziļi personiska noskaņa. Koncerta otrajā daļā uzstāsies grupa "Sigma", atskaņojot savas oriģinālkompozīcijas. Grupai uz skatuves pievienosies Vidzemes kamerorķestris diriģenta Andra Veismaņa vadībā.

Kā ziņots iepriekš, Cēsu Mākslas festivālā programma šogad gaidāmi vairāki spilgti notikumi. 19. jūlijā plkst. 19.00 Koncertzālē "Cēsis" notiks pasauleslavenās operdziedātājas Elīnas Garančas solokonzerts "Veltījums". Šajā koncertprogrammā māksliniece atgriežas pie savām saknēm un uzsver pašu būtiskāko – pateicību un mīlestības veltījumu savai mammai, vokālajai pedagoģei Anitai Garančai, kā arī visai Latvijai, savai dzimtenei, kurā ir uzaugusi un izglītojusies.

26. jūlijā plkst. 19.00 Cēsu Pils parka estrādē uzstāsies Īlingas (Ealing) simfoniskais orķestris no Londonas kopā ar patlaban Londonā dzīvojošo un koncertējošo latviešu vijolnieku Robertu Balanas.

Festivāla kulminācija gaidāma 9. augustā plkst. 16.00 Koncertzālē "Cēsis", kad norisināsies par jau tradīciju iedibinātās "Cēsu vāgneriānas" sestais notikums – šoreiz vācu operģēnija Riharda Vāgnera mūzikas cienītājiem būs iespēja baudīt komponista daiļrades virsotni, viņa pēdējās operas "Parsifāls" koncertatskaņojumu. Tā muzikālo pamatu veidos Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra un Valsts Akadēmiskā kora "Latvija" mūziķi, par muzikālo koncepciju un vadību atskaņojumā parūpēsies LNSO mākslinieciskais vadītājs un galvenais diriģents, kaislīgs Vāgnera mūzikas interprets, Tarmo Peltokoski. Savukārt solistu ansablī mirdzēs gan starptautiska mēroga, gan Latvijas dziedātāji. Iestudējuma vizuālos risinājumus veidojis kinorežisors Dāvis Sīmanis.

Turpinot ikvasaras ciklu Teātru Grand Prix Cēsis, interesentiem būs iespēja Koncertzālē "Cēsis" noskatīties divas no pagājušās sezonas labākajām mazās formas izrādēm Latvijā – 23. augustā plkst. 19.00 Dailes teātra izrādi "Efekts" un 30. augustā plkst. 19.00 Liepājas teātra iestudējumu "Ziloņa dziesma".

Biļetes uz festivāla pasākumiem iespējams iegādāties "Biļešu paradīzes" kasēs un festivāla norises vietās.